

פורים

"ויאמר המן... ישנו עם אחד מפוזר ומפרד בין העמים... ולמלך אין שוה להניחם (ג, ח)

פירשו חז"ל (מגילה יג:): שהמן אמר למלך שעם ישראל, מפקו לי' לכוליה שתא בשה"י ופה"י, ופירש רש"י: שה"י שבת היום. פה"י פסח היום. דהיינו שאינם חפצים לעבוד בטענה שאצלם חג.

ותמוה הרי לכל אומה ישנם ימי חג, ומדוע המן התלונן דווקא על ישראל, ונ"ל דמדרך העולם שבני אדם אינם חוששים לקיים את דתי המלך, כאשר הם מתיישנים, ואעפ"י שבתחילה מקבלים עליהם את מצוות המלך, דווקא בזמן שהיא חדשה, מ"מ אח"כ כשמתיישנת שוב אינם מחשיבים.

והתקנה לזה שהמלך יצווה מחדש את דתו, ויקיימו זאת בשנים הקרובות. נמצא שלפחות כרגע המלך בכוחו לצוות על עמו. אולם המן טען שבאומה הישראלית אין המלך יכול לצוות שום דבר ואין לו כלל השפעה שכן בעיניהם בכל יום כאילו יצאו ממצרים וכדברי חז"ל שדרשו בפסוק "אשר אנוכי מצוך היום" שבכל יום יהיו בעיניך כאילו עמדו על הר סיני, ומצוות הבורא היא בעיניהם כחדשה, עד שמוסרים את נפשם עליה באהבה עזה לבוראם, וזהו שה"י היום שבועות היום שהוא יום מתן תורה, פה"י פסח היום יום יציאת מצרים, ועי"כ אינם מקבלים מרות מהמלך במדינה.

מקור: דרשות חת"ס ע' קצ"ח